

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

สารต้านเชื้อราและเชื้อแบคทีเรียจากพืชหัวบางชนิด

ชื่อผู้เขียน

นางสาว สุวคนธ์ เลิศวีระสวัสดิ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาเคมี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดำรัส ทรัพย์เย็น ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชชา สอาดสุด กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. คิ้ว พุทธศุภร์ กรรมการ

บทคัดย่อ

ทำการสกัดหัวใต้ดินของพืช 8 ชนิด คือ จิง , ข่า , ขมิ้น , กระจाय , เผือก , มันเทศ , หัวผักกาด และ ครอทด้วยไดคลอโรมีเทน นำส่วนสกัดหยาบที่ได้มาทำ TLC- bioassay (ซิลิกาเจล ; เฮกเซน : เอธิลอะซิเตท : เมทานอล ; 60 : 40 : 1) ตรวจสอบโดยเชื้อ *Cladosporium cladosporioides* พบว่าพืชทุกชนิดมีสารต้านเชื้อรา แต่มีพืช 4 ชนิดที่พบแถบต้านเชื้อราที่กว้างและชัดเจน คือ หัวผักกาดที่ $R_f \approx 0.00 - 0.01$ และ $R_f \approx 0.67 - 0.83$, ข่าที่ $R_f \approx 0.63 - 0.80$; จิงที่ $R_f \approx 0.36 - 0.50$ และ $R_f \approx 0.60 - 0.70$ และ กระจायที่ $R_f \approx 0.47 - 0.60$ เมื่อนำพืชทั้ง 8 ชนิดมาทำ TLC - bioassay ตรวจสอบด้วยเชื้อแบคทีเรีย *Serratia marcescens* พบว่าส่วนสกัดหยาบของพืช 2 ชนิดเท่านั้น ที่พบแถบต้านเชื้อแบคทีเรียที่กว้างและชัดเจนคือ หัวผักกาด ที่ $R_f \approx 0.00 - 0.07$ และ $R_f \approx 0.67 - 0.83$ และข่าที่ $R_f \approx 0.41 - 0.50$ และ $R_f \approx 0.63 - 0.77$ เมื่อนำการสกัดแถบต้านเชื้อราและแบคทีเรียของข่าซึ่งอยู่ที่เดียวกัน ที่ $R_f \approx 0.63 - 0.77$ มาทำให้บริสุทธิ์โดย preparative TCL อีก 4 ครั้ง โดยใช้ตัวพาตัวเดิม ได้สาร G-5 ซึ่งนำมาวิเคราะห์โดยแก๊สโครมาโตกราฟีและสเปกโตรสโคปี พบว่าเป็นสารตัวเดียวซึ่งเป็นที่รู้จักแล้ว คือ 1'-acetoxychavicol acetate.

Thesis Title   Antifungal and Antibacterial Compounds from Some Earth Crops.

Author   Miss Suwakon Larkveerasawad

M.S.   Chemistry

Examining Committee :	Dr. Damrat Supyen	Chairman
	Assis. Prof. Dr. Vicha Sardud	Member
	Assoc. Prof. Dr. Duang Buddhasukh	Member

Abstarct

The underground tuber of eight plants i.e., *Zingiber officinale* Rosc. (ginger), *Languas galanga* Swatz. (galanga), *Curcuma domestica* Val. (turmeric), *Boesenbengia pandurata* Holtt, *Colocasia esculenta* Sch. (taro), *Ipomea batatus* Hamk.(sweet potato), *Raphanus sativus* Linn. (oriental radish) and *Duncus carota* Linn. (carrot) were extracted with dichloromethane. The crude extracts were analyzed by TLC-bioassay [silica gel, hexane : ethyl acetate : methanol ; (60:40:1)] using the fungus *Cladosporium claporoides*. All the plants had antifungal compounds ,but four plants gave broad inhibition clear zones i.e., oriental radish at $R_f \approx 0.00-0.07$ and $R_f \approx 0.67-0.83$; galanga at $R_f \approx 0.60-0.80$; ginger at $R_f \approx 0.36-0.50$ and $R_f \approx 0.60-0.70$ and *Boesenberia pandurata* Holtt at $R_f \approx 0.47-0.60$. Similarly the crude extracts of the eight plants were analyzed by TLC-Bioassay using the bacterium *Seratia marcescens*. There were only two plants that gave broad inhibition clear zone i.e., oriental radish at $R_f \approx 0.00-0.07$ and $R_f \approx 0.67-0.83$ and galanga at $R_f \approx 0.45-0.50$ and $R_f \approx 0.63-0.77$.

In galanga the inhibited zone of bacterium at the $R_f \approx 0.63-0.77$ happened to overlap the inhibited zone of the fungus. The compounds in this zone were extracted and purified by repeated preparative thin layer chromatography (PTLC) 4 times using the same developing solvent to give the compound G-5. Analyzing by gas chromatography and spectroscopy methods G-5 was shown to be the know single compound ,namely, 1'- acetoxychavicol acetate.